

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua- și a treia oară câte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învoială.

Nu mai este armistițiu

Conform telegramelor, trimise de la marele cartier general german, armistițiul dintre Germania și Rusia a încetat cu ziua de 18 Februarie 1918.

Între Austro-Ungaria și Rusia există deocamdată mai departe armistițiul. Monarhia noastră adevărată nu are hotare comune cu Rusia, ci cu Ucraina, de care acum sântem legați prin tratat de pace.

Germania s'a simțit îndemnată să considere armistițiul ca expirat, cu atât mai vartos fiindcă trupele maximaliste comit cruzimi față de locuitorii de origine germană din provinciile Livonia și Estonia, unde rușii au măcelărit o parte a nobilimii germane.

În Finlanda bântue mai departe războiul civil; iar reprezentanții finlandezi dela Berlin au întreprins pașii necesari, pentru a îndrepta atențiunea Germaniei asupra situației grave din țara lor, care este republică independentă recunoscută și de Rusia.

Acestea sânt o parte din motivele, pentru care Germania trebuie să continue operațiile sale militare împotriva Rusiei lui Lenin și Troțki. Aceste operații, cum ne spun ultimele știri, s'au început.

Cât privește demobilizarea armatei rusești, pusă în vedere de guvernul dela Petrograd, ea, cum arată urmările, nu înseamnă alt ceva, decât o nouă organizare de armată revoluționară, care poartă numirea de *garda roșie*. După planurile stăpânirii

bolșevikiane, garda roșie se va compune din cinci sute de mii de oameni.

Așa zisa *demobilizare* rusească se execută sub forța împrejurărilor interne: Lenin și Troțki n'au cu ce să mai susțină soldații la front, de unde oamenii pleacă în grupe numeroase către casă, căci în tranșee ar peri de frig și de foame.

Intocmirea armatei roșii de 500 de mii, pentru marea Rusie care operase odată cu milioane de soldați, nu poate avea alt înțeles, decât că guvernul maximalist actual are de gând să se războiască cel mult cu Ucraina sau cu alte provincii, care nu mai voesc să facă parte din Rusia încăpută pe mâinile disordinei și ale anarhiei. În acest caz negreșit că monarhia austro-ungară va trebui să-și apare cu arma interesele și aliații. Iar luptele pe frontul răsăritean, alături de credincioșii noștri aliați, își vor lua de nou începutul, și vor dura până la înlocuirea stăpânitorilor de azi ai Rusiei cu alți conducători, cari vor ști să aducă pacea pe seama poporului rusec, atât de obosit și de scârbit d'a se mai război de dragul prietenilor săi dela apusul civilizat.

Germania și războiul. Din Berlin se telegrafează în 19 Februarie: Pe frontul rusec s'au început ostilitățile ieri la amiază. În marș spre Dvinaburg am ajuns la fluviul Dvina. Chemați din partea Ucrainei în ajutor împotriva rușilor, au pornit trupele germane în direcția spre Covel.

Articolul de lege XX din 1848

(Sfârșit).

Enunțarea acestor două principii se poate considera ca o mare propășire față de stările de înainte de 1848; analizându-le pe acelea mai de aproape, vom constata, că principiul egalității se referă mai mult la raportul, ce există între biserică și stat, iar acela al reciprocității la raportul dintre singuraticile biserici, una față de alta.

Legile premergătoare art. XX din 1848 ne arată, că lupte îndelungate și îndârjite s'au dat, ca în fine totuși să iasă învingător principiul reciprocității între confesiuni, care își află aplicarea îndeosebi cu privire la treceri, la căsătoriile mixte și la religionea copiilor născuți din căsătorii mixte. Anume în privința chestiunilor acestora biserica rom. catolică s'a bucurat până în trecutul apropiat de o situație privilegiată, întru cât trecerile au fost îngăduite și valide, numai întru cât s'au întâmplat în favorul bisericii acesteia, dar nu și întors. Așa și căsătoriile mixte (d. e. între un credincios rom. cat. și unul reformat) se considerau de valide, numai întru cât se încheiau înaintea preotului rom. catolic, iar copiii născuți din asemenea căsătorii se considerau de aparținători religiei rom. catolice. Prin înarticulara în lege a principiului reciprocității între confesiuni s'a cassat starea aceasta nejustă și jignitoare pentru confesiunile necatolice.

Nu de mai mică importanță este enunțarea principiului egalității, care, după cum s'a accentuat mai înainte, se referă mai mult la raportul, în care

stau bisericile față de stat. Desvoltarea istorică a trecutului singuraticilor biserici de înainte de 1848 ne arată, că deși ele și-au dobândit în cursul timpului recunoașterea atributului de biserici recipiate, aceasta n'a însemnat nici pe departe, că situația lor de drept public ar fi egală, că ele s'ar bucura la fel de aceleași drepturi și de aceleași prerogative. Biserica rom. catolică d. e. a fost amintită și ea de recipiată, în rând cu celelalte biserici, totuși s'a bucurat până în anul acesta (și în multe privințe până astăzi) de o situație privilegiată, atât ceea ce privește influența sa în viața de stat, cât și starea de drept a credincioșilor săi, din care cauză ea s'a considerat de religio dominans și este apostrofată de «religio dominans». Este deci evident, că până la aducerea acestei legi în anul 1848 despre o egalitate a religiunilor recipiate nu se poate vorbi.

Deoarece această stare de lucruri a stat în mare contrazicere cu principiile liberale și democratice, care au zguduit puternic în anul acesta întreg continentul, legislațiunea țării noastre, pătrunsă de aceste principii, și-a considerat de principală datorie, ca în legile memorabile din 1848, prin cari s'a pus o bază nouă vieții de stat ungar, să sisteze starea nedreaptă de până atunci, și să enunțe cu privire la toate religiunile recipiate egalitate deplină.

Dispozițiunea paragrafului 3 al art. de lege XX din 1848, prin care se ordonează, că trebuințele tuturor religiunilor recipiate să se acopere pe viitor din vistieria statului, și a cărei executare gradată voiește a fi

FOIȘOARA

Insemnările unui învățător

— Niță Drăgănel, portret —

De Const. Iencica

Sicilia noastră, (așa-i zicem acasă cu-o mândrie vădită satului meu) — este străbătută de mai multe văi, care mai de care mai încântătoare.

Primăvara, mulțimea sălcilor înflorite răspândesc un miros; dar ce miros, de te crezi pe altă lume, nu alta; iar părăul, cu apă limpede ca cristalul, alunecă pe prundișul de argint, povestind în limba lui povești minunate, pline de doruri neîmplinite, aduse de vântul dela miază zi.

La gura văii, cam pe când stăteam eu măricel și ziceam deslușit «mamă», a deschis Gheorghe Aldea o mică prăvălie. La început marfă puțină, ia acolo mărunțișuri, pentru traiul zilnic: sare, oțet, gaz, chibrituri, piper, acadele și cofeturi pentru copii. Neica Gheorghe a deschis o așa, la un noroc, — «să aibă nevasta de lucru», cum zicea dânsul; cum se vede însă, a pornit-o într'un ceas bun.

La urma urmei, la orice întreprindere până trece omul peste greutățile începu-

tului, până prinde rădăcină, până și are oamenii săi, — apoi treaba merge. Un ochiu ager din capul locului l-ar fi asigurat, că are *poziție*, casa dânsului, căci aproape toate ulițele, ce taie satul de-alungul și de-alături, se întâlnesc acolo.

Vecinilor, cunoscuților, văzându-l în ușa prăvăliei, le vinea cu greu, cu rușine, să-și pue capul în pământ și să treacă înainte, fără să intre la el, deși poate că plăteau cu un ban doi mai mult ca la altul.

Din an în an afacerea mergea tot mai bine. «Domnul Gheorghe», — așa au început să-i zică cei care așteptau credit, — își îmbunătățea gospodăria. A avut o idee fericită — și cu mult folos, — când s'a gândit să aducă în prăvălie tot felul de făină. Atunci să fi văzut dever; gurile flămânde alergau din toate părțile satului.

La câțiva ani putea spune mulțumit, că tot satul este prins în rețeaua lui; acum sta numai ca păienjenul, retras aștepta mușterii, dar nu-i căuta, ca mai nainte.

«Domnul Gheorghe», pe lângă istețime a avut bunul simț, să se întindă numai atâta, cât îi este plapoma. Aceasta l-a scutit de multe rizicuri, la care este supusă negustoria.

Când îl găsești în toane bune, nu se rușinează să-ți spuie că la început s'a servit de un măgăruș, mai apoi de un cal spetit. Dar ce are a face? Astăzi dumnealui e om cu greutate; consilier comunal, membru în toate corporațiile. La trăsura acum are doi cai bueștrași, de crezi că mănâncă nori. Fetele dânsului, care sunt foarte nostime, mai ales Mărioara cu ochii de șerpoaică, se'mbracă după ultima modă, și earna, în fiecare săptămână, țin sindrofie.

La «bielșugul de bine» în care se răsfăța familia «Domnului Gheorghe», a trudit foarte mult Niță Drăgănel.

E drept, că de ochii lumii era socotit ca membru al familiei, fiind frate bun cu «madam Aldea», — dar încolo tot greul casei apăsă pe umerii lui, având să facă pe servitorul, vizitiul, să vândă în prăvălie și în caz de trebuință, să fie și dădăcă pe lângă copii.

Niță iubea copiii, sau se simțea bine în lumea lor, căci și pe el doar mustața stufoasă, înfiptă bătos deasupra gurii, îl deosebea de noi. Era mic de statură, cu capul cam mărișor, care-l sileă să cate totdeauna în jos; adus de spate, iar picioarele slăbănoage făceau un paș nesigur, împleticit.

Pentru oameni era obiect de răs; dar pentru noi, copiii, era o icoană la care țineam.

De pricină era și cotiga cu două roate, trasă de un măgăruș. Noi în cotigă pe de margini, două șiruri de copii, cântam, iar Niță ținea frânele, care nu ni le încredința niciodată: era un drept la care ținea. Când comenzile erau puține, transportul de făină se făcea pe spatele măgărușului. La întoarcere, Niță, venea călare pe «Ducipal». Noi îl primeam cu chiote și aruncături de pălării. Bucuria noastră era fără margini, căci atunci cei mai mărișori, făceam lecții de călărit. Să fi văzut apoi răsete, dacă unul ori altul mânca trântea.

Progresul întreprinderii a adus cu sine schimbarea mijloacelor de transport. Locul măgărușului l-a luat un cal mare roib, cam spetit, dar la urmă cal. Toată ceata noastră am avut sinceră părere de rău, când ne-am despărțit de sârmanul «Ducipal», pe care îl iubeam.

Deacum, adio lecții de călărit, atât pentru voi, cât și pentru Niță.

«Domnul Gheorghe», ca să ne'mbune ne spunea, că nu mai făcea parale, îmbătrânise.

Aceasta părere de rău, Niță se încerca s'o risipească prin povestirea nemîn-

proiectul din vorbă: nu conține un principiu nou, ci e numai aplicarea aceluia, al egalității cu privire la mijloacele materiale ale bisericilor, în care privință a domnit cea mai mare inegalitate! Asume biserica rom. catolică dispune de moșii întinse, a căror venite erau în mod abundent suficiente pentru acoperirea tuturor trebuințelor sale eclesiastice, școlare, etc.; pe când celelalte biserici erau necesitate a împovăra spre scopurile aceste credincioșii lor cu contribuții foarte anevoioase. Starea aceasta de inegalitate a voit legea să o caseze prin §-ul acesta, considerând însă, că punerea în practică a dispoziției acesteia ar fi avut de urmare schimbări radicale, ba atingea de aproape chiar și autonomia și organizarea unor confesiuni, spre care scop se cereau studii temeinice și pregătiri îndelungate: legislațiunea anului 1848 a trebuit să se restrângă la anunțarea laconică a dispoziției de mai sus, iar pentru ca să poată fi pus în practică, tot în §-ul acesta a însărcinat guvernul, ca la proxima ocazie să vie cu un proiect amănunțit. Au trecut multe decenii de atunci și s'au perândat multe guverne, fără ca proiectul să fie prezentat; a trebuit să urmeze iarăși zile istorice pentru ca această chestiune să devină actuală.

Însărcinării cuprinse în §-ul 3 din art. de lege XX din 1848 a voit ministrul de culte actual a-i satisface, când a venit cu proiectul său despre executarea așa numită succesivă a acestei legi, prin care se dă soluțiune practică postulatului pur academic din 1848. Asume proiectul crede a face bisericile cuprinse în sine în modul acesta egal stuate cu cea romano-catolică, că le înzestrează cu o avere fundamentală, așa ca precum biserica rom. catolică își acopere trebuințele în mare parte din venitul averii sale inalienabile, — care de asemenea își are proveniența dela stat, — tot de aceeași stare materială să se bucure celelalte biserici, asemenea prin sprijinul și, din îngrijirea statului.

Ministrul amintește în motivarea proiectului, că bisericile acestea s'au împărțit și până acum în bugetele anuale ale statului de subvențiuni considerabile; prin faptul însă, că le înzestrează cu un capital fundațional, care trece în proprietatea privată a bisericilor respective, el voiește a le asigura independența materială, de care până acum, când acordarea anuală a subvențiunii de stat atârname dela grația guvernului, nu s'au putut bucura.

Protestanții, cărora le este desti-

nată partea leului din suma de 200 milioane coroane, nu sunt mulțumiți cu proiectul. Se aud glasuri de opunere vehementă din tabăra lor. Excepționează proiectul într'altel din motivul, că vremurile actuale nu-s potrivite pentru aranjarea definitivă a chestiunii. Spun, că în modul plănuir în proiect nici pe departe nu se poate, din punct de vedere material, realiza principiul de egală îndreptățire a bisericilor față de cea romano-catolică. Ei zic anume, că bunăstarea materială a bisericilor lor nu se vede a fi asigurată prin acceptarea dotațiunii oferite de stat, deoarece valorile, din cari ar consta capitalul fundațional, ar fi expuse mai mult ca ori și când fluctuațiilor, putând ajunge în modul acesta din nou în starea de inegalitate de mai înainte; pe de altă parte spun, că prin primirea dotațiunii oferite de stat și-ar pierde titlul de drept, de a pretinde secularizarea moșilor rom. cat., reclamată după părerea lor de spiritul democratic al timpurilor de astăzi.

Dacă protestanții nu sunt mulțumiți cu proiectul, ce să zicem noi? Oare crede cineva, că prin proiectul de față se intenționează o executare a legii din 1848 în spiritul, în care s'a adus? Probabil, că proiectul, prin faptul, că se intitulază de executare gradativă, voiește să se achite și de noi, punându-ne în perspectivă asemenea dotațiune. O executare succesivă însă a dispoziției legale din 1848, în consonanță cu principiul egalității, numai așa ne-o putem închipui, că într-o parte starea financiară a statului nu permite înzestrarea suficientă a bisericilor cu mijloace materiale deodată, el ia numai o parte a obligamentului asupra sa, iar de rest se achită după împrejurările de mai târziu.

Sub titlul de «executare succesivă» însă să se lase cu totul la o parte o biserică, a cărei credincioși aduc toate jertfele ce li se cer, nu însemnează executarea legii din 1848, ci desconsiderarea ei și a principiilor cuprinse într'însa. Aceea proclamă egalitatea perfectă, proiectul de față însă introduce inegalitatea și o întoarcere la stări medievale.

Nu știm, ce va fi soarta proiectului din discuție, va deveni lege, sau va rămâne o suveniră a zilelor de astăzi. Dar dacă e adevărat, că luptele mari se dau pentru democratizarea lumii, apoi nu credem, că măsurile ce le vor lua corporațiunile legiuitoare ale zilelor de astăzi, să rămână în privința liberalismului și echității mai pe jos, de cele din anul 1848.

cinoaselor întâmplări pline de haz. Acum el vedea lume multă, căci cu «Roibu» făcea cărașie prin satele apropiate, pela stăbilimentele băneare. Abia așteptam să se întoarcă cu sacul plin de întâmplări, care de care mai gogonate, pe care le ascultam făcându-ne roată în jurul lui. Dacă îndrăzneam cineva să-i spună: «Dar bine, Niță, asta par'că ai mai spus-o, însă alt fel», — printr'o fulgerătură din ochi era pus la locul lui, și tot disprețul nostru îl încunajura, că poate fi cineva, care să nu creadă spusese lui.

Niță, voind să-și adune gândurile, aprindea atunci o țigară, din care apoi fumam pe rând. Cei mai vechi în ceată, făceau rotogoale frumoase; începătorii sucombau la prima înghițire de fum. Dar ce se nvață fără de necaz?!

În Dumineci și sărbători, unde erau fete și neveste tinere adunate, greșai dacă spuneai, că Niță nu-i acolo. Dacă l'prindeau în cercul lor, șiretele de fete nu-l mai slăbeau cu întrebările. Îl știau că umblă mult, — este gura satului, — cum i-a zis una cam sfătoasă. Niță se lupta să le răspundă, câte-o glumă, de râdeau toate. Dar cine poate potrivi atâtea răspunsuri, la întrebări cu așa meșteșug tâlcuite?!

Noi îl iubim cu toată dragostea

noastră copilărească și de multeori l-am fi smuls din cercul acestor «iele», care își făceau petrecere pe socoteala lui.

Și el simțea, că între noi stăpânește, e înconjurat de ascultarea supușilor pentru craiul lor.

Celor mai răsașiți ne încredința toate. Ne vorbea până și de dragostea lui pentru Marița. Cum îi zicea pe nume, cum dădea mâna cu el, și câtă dragoste îi trimitea din ochi! Gurile rele au stricat totul. Unii îndrăzneau să-i spuie că fata a glumit. Aceasta îl amără.

Dar vremea trece... Niță se schimba puțin, rămânând cu acelaș dor pustiu. Copiii însă, mărindu-se, se risipeau ca puile de potârniche, trecând munții în «Țară».

Lui Niță îi părea rău de prietenii pierdute, dar după câte-va zile în locul celui îndepărtat intra altul în ceată.

Ziua, când am părăsit și eu casa, n'am s'o uit niciodată. Ziua aceea e stălpul despărțitor între viața de aur a copilăriei, și cea de trudă de mai târziu. La despărțire când Niță m'a sărutat pe amândoi obraji, i-am simțit o lacrimă caldă fierbinte: Era semnul celei mai adevărate și sincere prietenii.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 18 Februar. (Of.) Nici un eveniment deosebit.

Budapesta, 19 Februar. (Of.) De-alungul Piavei și pe teritoriul muntelui Assolone vie activitate de tunuri.

Trupele grupului de armate al lui Linsingen au ocupat Luțul fără luptă.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 18 Februar. (Marele cartier general). Frontul vestic: Spre seară s'a pornit focul de tunuri pe numeroase puncte ale frontului. Activitatea infanteriei s'a redus la lupte de recunoaștere.

Aeroplanele au lucrat cu zor, ziua și noaptea, pe timp senin și rece. Asupra clădirilor militare din dăr tul frontului dușman au aruncat bombe. Una din mașinile noastre de sburat a atacat Londra. În ultimele două zile am împușcat în luptă aeriană și de pe pământ 16 aeroplanes dușmane și 2 baloane captive.

Pe celelalte fronturi nici o noutate.

Berlin, 19 Febr. (Marele cartier general). Frontul vestic: Grupul de armate al principelui moștenitor Rupprecht: Înaintările dușmanului la pădurea Houthouster, în vreme de noapte, le-am respins. La rășrit de Ypern și pe malurile Scarpei s'a mărșit spre seară lupta de artilerie.

Grupul de armate al principelui moștenitor german: Lângă canalul Oise-Aisne detașamentele noastre de infanterie au executat recunoașteri reușite. La sudost de Tahure regimente din Baden și din Turingia au atacat șanțurile rămase la 15 Febr. în mâna dușmanului, și s'au întors cu 125 prizonieri. Teritoriul cuprins l-am cedat mai târziu în urma puternicelor contraatacuri.

În lupte aeriene am împușcat eri două aeroplanes dușmane.

Frontul răsăritean: Ieri seara au intrat trupe germane în Dvinaburg. Au întâmpinat puțină rezistență. Dușmanul, în cea mai mare parte, s'a retras. Aruncarea în aer a podurilor de peste Dvina, deși era pregătită, n'a isbutit. De amândouă părțile ale orașului Luț diviziile germane se află în marș. Am ocupat Luțul fără luptă.

Ludendorff.

Ciclu de predici în postul mare

Începând cu Dumineca din 11 Februar v. 1918, se va ține în biserică noastră catedrală din Sibiu un ciclu de predici, în ordinea următoare:

1. La Dumineca vameșului și a fariseului, 11 Febr. a. c., va predica Înalt Preacuvioșia Sa, Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit;

2. În Dumineca fiului răătăcit, 18 Febr. a. c., protoiereul asesor consistorial Nicolau Ivan;

3. În Dumineca lăsatului de carne, 25 Febr. a. c., protoiereul asesor consistorial Matei Voileanu;

4. În Dumineca lăsatului de brânză, 4 Martie a. c., protopopul Dr. Ioan Stroia;

5. În Dumineca I. din sfântul și marele post, 11 Martie a. c., protoiereul asesor consistorial Lazar Triteanu;

6. În Dumineca II. din sf. și marele post 18 Martie a. c., preotul asesor consistorial Dr. Vasile Bologa;

7. În Dumineca III. din sf. și marele post, 25 Martie a. c., protoiereul asesor consistorial Dr. George Proca;

8. În Dumineca IV. din sf. și marele post, 1 Aprilie a. c., preotul profesor Dr. Vasile Stan;

9. În Dumineca V. din sf. și marele post, 8 Aprilie a. c., preotul Ioan Neagoe;

10. În Dumineca VI. din sf. și marele post, 15 Aprilie a. c., — a Floriilor, — preotul, revizor școlar Dr. Nicolae Regman;

11. În sfânta și marea Joi, 19 Aprilie a. c., preotul profesor Aurel Popovici;

12. În sfânta și marea Vineri, 20 Aprilie a. c., preotul profesor Timotei Popovici;

13. În sfânta și marea Sâmbătă, 21 Aprilie a. c., preotul Dumitru Câmpean.

Camera ungară. Desbaterea asupra proiectului de indemnitate se începe în 20 l. c. După regulamentul camerei, ședințele pot să dureze opt ore pe zi, dar discuția indemnității trebuie să se termine în patru zile. Va să zică, în cazul de față desbaterea are să se sfârșească cel mai târziu Sâmbătă în 23 l. c. În săptămâna viitoare se va ține ședință, în scop ca indemnitatea să treacă prin a treia cetire. Șapoi se va înainta casei magnaților. În vremea aceasta nu se vor ține ședințe în comisiunea specială a proiectului de lege electorală.

0 întrunire ardeleană

— În chestiunea reformei electorale —

Presa clujană a raportat zilele trecute despre conferința «cetățenilor independenți maghiari ardeleni», ținută la Cluj, în scop de a se roști, din punct de vedere național, asupra proiectului de lege de drept electoral, prezentat parlamentului de ministrul Vázsonyi.

Deputatul, contele Ștefan Bethlen, care a convocat la întrunire pe deputații guvernamentali maghiari ardeleni și pe alți conducători ai vieții publice din țară, a ținut un mare discurs și a motivat proiectul de rezoluție al adunării.

În acest proiect de rezoluție, primit cu unanimitatea voturilor celor prezenți la conferință, se cuprind următoarele:

I. Conferința voiește să critice proiectul legii electorale, numai întrucât se cere din punct de vedere al statului ungar unitar și al supremației națiunii maghiare față de străduințe centrifugale și separatiste.

II. Conferința dorește să se facă în proiect următoarele modificări:

1. Condiție generală pentru drept de vot să nu fie numai cunoașterea scrisului și cititului și terminarea școlii primare, ci — cum se obicinuește în toate statele culte (!) din lume, — cunoașterea limbii statului în scris și în citit, în legătură cu terminarea școlii primare;

2. Atestatele despre examenele celor patru clase primare au valoare pentru a obține dreptul de vot numai în cazul, când sânt date din partea unei școli, care a îndeplinit întru toate hotărârea legii școlare primare, cu raport la învățarea limbii maghiare, a istoriei și a constituției;

3. Pentru cei ce nu au astfel de atestat, precum și pentru cei ce știu citi și scrie, însă nu cunosc limba maghiară cu vorba și scrisul, cențul de dare să fie, în loc de 10 coroane, 15 coroane;

4. Primele trei șire din punctul 3 al §-lui 2 din proiect să se înlăture, căci îndeplinirea obligamentului militar nu se poate admite singură ca temei pentru dobândirea dreptului de alegere;

5. Cei ce au Crucea Carol a trupelor să fie îndatorați să învețe a scrie și citi în limba statului. La din contră, dacă n'au împlinit 24 de ani, sau dacă sub alt titlu de drept nu sânt înzestrați cu dreptul de vot, își pot exercita acest drept numai pe cale mijlocită.

III. Conferența cere în sfârșit, ca guvernul să realizeze fără amânare toate reformele înaintate de către deputații ardeleni și cuprinse în memorandele date cabinetului Esterházy și mai târziu guvernului Wekerle.

Acestea sânt hotărârile conferenței clijice. Ele, cum vedem, nu conțin nimic nou: Sânt vechile idei, fără rost într-o țară locuită de mai multe popoare, doritoare de a trăi cu pace între sine și cu bună înțelegere.

Ucraina

— Poporul. — Teritoriul. — Fertilitatea pământului. — Alte bogății. —

Poporul ucrainean locuiește în ținutul dintre râul San din Galiția de est și râul Don din Rusia europeană de răsărit. În raportul limbii și din punct de vedere antropologic se deosebește esențial de rușii adevărați.

La sud teritoriul se întinde până la munții Carpaților, Marea neagră, râul Cuban și Caucaz. La nord se mărginește cu râul Pripet.

Teritoriul are o suprafață de 605.000 chlm. p. tr. fără partea ce se ține de Austria.

După statistica din 1897 Ucraina are peste 30 milioane locuitori.

Guvernamentul Volhiniei e împoporat cu ucraineni (ruteni) până la 70 la sută. Al Kievului are 79, Podolia 81 la sută.

În părțile acestea ale Ucrainei naționalitățile le formează rușii, iudeii și polonii, partea stângă a Volhiniei e la stânga de râul Npru cu naționalități ruse și evreiești, (Carcov, Poltava). În partea sudică (Iecaterinoslav, Cherson) sânt mai multe naționalități.

În Ucraina de sud se află mai mulți ruși, și anume în Taurida 28 la sută, în Iecaterinoslav numai 17. În celelalte părți minoritatea lor crește.

Ucraina, cu pământul său negru, face parte dintre țările cele mai roditoare din lumea întreagă.

Recolta Rusiei în cantitate până la 33% revine Ucrainei. Deci poate exporta produsele sale. Exportarea se face prin Odesa și Nicolaiev.

Se remarcă și pădurile uriase, precum și mineralele din sudul țării. Aici se află însemnate mine de cărbuni. Lângă râul Don sânt bogate mine de sare. Țara întreagă e un platou economic, strătat de râul Nistru, Npru și Don, care curg dela nord spre sud. Împreună cu râurile mici contribuie la unitatea economică a Ucrainei, care prin faptul, că e situată lângă Marea neagră, are însemnate politica deosebită.

Dela sate

— Din prilejul unei serbări. —

În gazetăria noastră s'a scris și se scrie cu multă râvnă despre luminarea poporului, despre întărirea și propășirea culturală a satelor noastre.

Nici că se poate altfel.

De odată cu zorile redeșteptării noastre, toți îndrumătorii neamului, mici și mari, și au dat seama, că viitorul unui popor dornic de viață, cum e al nostru, se asigură prin întărirea religioasă culturală și economică a păturei țărănești.

Într-o astfel de muncă s'a străduit și societatea noastră culturală, Asociațiunea, al cărei program e mai ales luminarea poporului. În vremea din urmă trimisese în centrele și comunele fruntașe un prelegător ambulant, anume îndatorat cu astfel de slujbă importantă. Prelegerile ținute n'au putut și nu pot să fie decât priincioase. E însă ușor de înțeles, că o prelegere două, ținută din când în când, nu poate schimba fața satului, dacă nu-i vine în ajutor munca necurmată a celor de-acasă, a preoților și învățătorilor, sprijinită de ceilalți fruntași, între cari numărăm și pe notarii noștri.

Temelia luminării și-a propășirii poporului e buna înțelegere dintre preot, învățător, notar și fruntași.

Dacă Săliștea, cu poporul ei curat, a ajuns la oarecare treaptă culturală, se poate mulțumi înțelgerii chibzuite și desinteresate dintre conducătorii ei de tot felul, cari au mers și merg mână în mână.

Acest fapt îl dovedește, între altele, sădina festivă, întocmită zilele acestea de primăria comunală împreună cu conducătorii celorlalte corporațiuni și societăți de acolo, în cinstea unor străduințe nepregetate de 25 ani ale primnotarului Ioan Chirca.

În două frumoase vorbiri, rostite la acest prilej, s'a cuprins icoana stăruințelor și a muncii de un sfert de veac a unui zelos și neobosit slujbaş.

Domnul primpretor cercual, Petru Drăgits, a spus în cuvinte alese meritele dlui primnotar Chirca pe teren administrativ. În numele reprezentanței și al societăților a vorbit părintele protopop Dr. Ioan Lupas, scoțând la iveală bunele servicii ale dlui primnotar pe teren economic și cultural.

Arată că propășirea economică: îmbunătățirea rasei de vite, cultivarea legumelor și-a pomăritului, la care s'a ajuns sunt a se mulțumi în parte mare inițiativei și stăruințelor dlui primnotar. Ca vicepreședinte al reuniunii agricole, trece granițele locale, ținând prelegeri economice în satele comitatului nostru. Accentuează, că nu este instituție locală, la propășirea căreia notarul Chirca să nu fi contribuit cu sfatul și cu obolul său. În cursul războiului s'a năzuit să ușureze, prin fape și cuvânt, traiul și suferințele celor duși în război și a sărăciei locale. Avântata sa vorbire învățatul nostru protopop o încheie prin cuprinzătoarele cuvinte:

Un sfert de veac de muncă și de luptă
Ai săvârșit spre binele obștesc
Și ai năzuit prin stăruință neîntreruptă
Să îmbogățești ogorul strămoșesc.

N'ai fost numai notar în primărie,
Învățător ai fost prin faptă și cuvânt.
Rugăm pe Domnul: mulți ani să te ție
Păzindu-te sub scutul său cel sfânt!

Din acest prilej înălțător, ca serbarea de 25 ani a muncii sânguinoase să rămână și în amintirea viitorimei, reprezentanța comunală, înființează un fond de 2000 cor. care să poarte totdeauna numele de *Fondul Ioan Chirca*, și interesele să se folosească pentru înaintarea scopurilor economice ale poporului.

La cele două vorbiri rostite răspunde înduioșat până la lacrimi modestul primnotar Chirca. Expune greutățile slujbei de notar, îndeosebi în anii de război, din pricina cărora recunoaște, că unele îndatoriri nu le-a putut îndeplini după îndemnul și dorința inimei sale; că cinstea dată și recunoștința adusă prin impunătoarea sădina festivă e prea mare și nemeritată. Mulțamește călduros dlui primpretor, părintelui protopop, tuturor delegaților și tovarășilor de muncă și reprezentanței comunale, făgăduind că va căuta cât bunul Dumnezeu îl va mai ținea în viață, să îndeplinească cu silințe nepregetate multe cerințe ale slujbei sale, va stărui cu aceeași dragoste de îndrumător pe teren economic și cultural, ca astfel să se facă vrednic de laudele aduse. Terminând, promite, că fondul înființat, îl va spori, contribuind însuși cu suma de două mii cor.

Săliște, în Febr. 1918. I P.

Izvor de câștig

— Pildă de urmat —

Articolul ce urmează mai jos, având însemnătate deosebită economică, îl recomandăm atenției frunțașilor dela sate și orașe, în scopul de a face propagandă cât mai întinsă pentru cultivarea și valorizarea unei plante vrednice de-a fi luată în seamă și la noi.

După datele statistice cele mai nouă, recolta de *urzici* pe anul 1916, adică: rezultatul adunării de cotoare și frunze de urzici în Austria, s'a urcat la suma de 3.141 kg. fire. Și se speră, că în anul cu rent recolta de fire de tors din urzici în Austria va fi mai mare ca în anul trecut, pentru că adunatul urzicilor s'a organizat și centralizat din partea regimului și afară de aceea pe lângă adunatul din partea indivizilor singuratici, s'a început și plantarea rațională a urzicilor. Sădirea urzicilor în cantități mai mari s'a început mai ales în Boemia în ținutul Horsitz din partea directorului unei fabrici de textile, iar la noi în țară s'a făcut același lucru în Komárom sub conducerea probată a general-intendentului de Wachenhausen.

În Horsitz s'au sădit șesuri, până atunci nefolosite, și s'a constatat, că se pot planta și locuri de tot expuse arșitei soarelui, dacă le apărăm prin un grilaj de bețe, cu care regulăm lumina și umbra.

Pentru o cultură mai spornică a acestei plante de tors, vara trecută a fost nefavorabilă, deoarece căldura și seceta mare a uscat tot. Din cauza secetei durabile mult așteptata dezvoltare nu s'a realizat, dar toamna relativă uscată și recoroasă a mai ajutat ceva.

În ceace privește anul viitor sunt prospecte, că recolta nu va fi mai slabă, ca în anul trecut.

Organizarea mai bună a secerișului, plantarea mai intensă și prețurile urcate vor răsplăti pagubele din anul trecut.

Culesul urzicilor pentru anul trecut s'a organizat în modul următor: Oficiul pentru alimentațiune este în același timp Centrala pentru adunatul urzicilor. Centralei îi sunt subordonate comisiile districtuale în întreaga monarhie dunăreană iar acestora, oficiile pentru luare în primire a urzicilor.

Prețurile pentru adunatul urzicilor s'au urcat în anul trecut și anume s'au plătit pentru 100 kg. cotoare 10 cor. pentru 100 kg. frunze 26 cor. Pe lângă aceasta omul de încredere din fiecare comună, căruia i-se predau urzicile de către particulari, mai primește $\frac{1}{8}$ din suma amintită ca recompensă. Aceleași preturi s'au dat și în diferitele stațiuni, unde se află oficii pentru predatul urzicilor pregătite, — din partea Comandamentelor militare iar în cazuri unde soldații sau alte persoane militare îndeplinesc aceste lucruri, acelora recompensa li s'a dat ca îmbunătățire la menagiu.

Recolta slabă a firelor de urzici din vara trecută pe lângă seceta mare și arșta soarelui, a mai fost potențată și prin lipsa generală de hrană căci prin lămurirea popoului dela sate asupra folosului multilateral al urzicilor crescute liber pe câmp, poporul s'a învățat a le folosi ca hrană, și în multe părți poporul le mănâncă cu plăcere — în loc de a le da la vite.

Ca nutreț pentru vite prețul frunzelor de urzici este stabilit cu 36 cor. pentru 100 kg

Urmarea naturală a acestor împrejurări a fost folosința scăzută a urzicilor ca material textil.

În viața practică s'au valorat cu succes egal cele două părți alcătuitoare ale urzicilor: cotoarele, pentru a pregăti firele textile, iar frunzele ca surogat excelent de hrană pentru vite, ca și pentru oameni. Din cauza aceasta dl. ministru de război din Viena a dispus ca frunzele de urzici să se folosească direct ca hrană și anume ca spinat de urzici eminent, și să se dea soldaților în loc de legume.

După procedura de model, care a aplicat-o cu atâta succes intendentul general de Wachenhausen în orașul Komárom, frunzele se pot tăia mai de cătră rădăcină, fără a împiedeca cotorul în dezvoltarea lui naturală.

În timpul din urmă tot mai multe fabrici textile s'au ocupat cu prelucrarea urzicilor plantate în mod științific, și anume în Ungaria: Firma Kefmann în Kinorány, fabricile de cânepă din Segedin, din Segedinul nou, din Zimony, țesătoria de bum-bac din Dugareza, din Pesta nouă și societatea cooperativă pentru evaluarea inului din Pebenyik, iar în Austria: fabrica de cânepă din Pielachberger, fabrica de furnituri mehanice din Prerau, și marea fabrică pentru fire de tors Benedict Schroll și fiul.

Deocamdată numai țesătoriile acestei firme, lucră urzicile în proporții mai mari. Aceasta a putut pregăti în primele 8 luni ale anului 1917 cam 50.000 metri de pânză de urzici. Ea pregătește acum cele mai multe albituri pentru ofițerii armatei comune, calico și obiele pentru soldați.

Dintre societățile private cooperative pentru evaluarea urzicilor, cari sa'u înființat în anul acesta s'au distins numai două din Austria și una din Ungaria, întrucât aceste au dezvoltat o activitate de propagandă însuflețită și incununată cu mare isbândă. G. T.

NOUTĂȚI

Contele Czernin. — generalmajor. Maiestatea Sa a numit generalmajor afară de serviciu pe contele Czernin, ministrul de externe, care «a pus cea dintâi piatră fundamentală pentru pacea generală».

Generalul Kusmanek în Viena. Apărătorul fortăreței Przemyśl, generalul de infanterie Hermann Kusmanek, a sosit în 18 Februarie la Viena după o captivitate ru-sească de trei ani.

Distincții. Se anunță din Viena: Cu ocazia terminării tratativelor dela Brest-Litovsk, Maiestatea Sa monarhul a acordat mai multe distincții funcționarilor din serviciul ministeriului de externe. Între acestea, ambasadorul Mérey a primit diamantele la crucea pentru merite civile în război clasa I.; ear șeful de secție Gratz a primit marea cruce a ordinului Leopold cu decorația de război.

† Elena V. Sfetea, născută Moldovan, soția parohului și administratorului protopopesc Vasile Sfetea din Brașov, după scurte și grele suferințe, înmărmărită cu sf. Taine, și-a dat sufletul în mâinile Crea-

torului lui, în 1/14 Februarie a. c. în al 64-lea an al etății și al 46-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctei s'au ridicat din casele proprii și s'au așezat spre vecinică odihnă în cimiterul bisericii Sf. Treimi de pe Tocile în Brașov, Duminecă în 4/17 Februarie a. c. la 3 ore după amiază. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Retragerea rușilor dela Tulgheș. Din părțile Tulgheșului, cari se găseau încă tot în mâna rușilor, s'au retras, în urma păcii încheiate cu Ucraina, trupele rusești. Prin aceasta s'a liberat de dușmani și partea cea mai ostică a Ardealului.

Promoție. În 3/16 Febr. a. c. s'a promovat la universitatea din Cluj doctor în drepturi George Ciupe, paroh ort. rom. în tractul protopopesc al Deșului.

† V. d. Maria Cristea născ. Cristea, mama avocatului Dr. Nic. Cristea din Ocna, a încetat din viață după grele suferințe, împărțită fiind cu sf. Taine, Marți în 6/19 Februarie a. c. în anul al 73-lea al etății și al 17-lea al văduviei. Rămășițele pământești ale defunctei se așează spre vecinică odihnă astăzi Joi, în 8/21 Februarie a. c. la 1 oră d. a. în cimiterul ort. rom. din Ocna-superioară. Odihnească în pace!

Miscarea preoțimei evangelice. Reuniunea preoților evanghelici din districtul Tisei a ținut nu de mult o ședință în Miskolcz, unde a acceptat pasagiul memoriului ce se va înainta ministrului de culte în chestia salarizării preoțimii. Cer pe lângă aceasta și urcarea stolei cu o sută procente.

Mai slăbește cenzura. Se vestește din cercurile parlamentare ale Berlinului, că guvernul imperial german plănuește să înainteze camerei, în sesiunea cea mai apropiată, proiecte privitoare la reducerea asprimilor cenzurei germane.

Averile bisericii din Rusia. Dela Petrograd vine știrea, că din cauza proiectatei cuprinderi a averilor bisericesti din partea guvernului, se arată mare îndărăjire împotriva maximaliștilor.

Coroane eterne. Neconsolata Pelagia Mila n. Iovescu și soțul său Pavel Mila, funcționar în Caransebeș, în loc de cunună peritoare pe sicriul iubitului său tată respective socru, Petru Iovescu, a binevoit a dăruia 10 cor. la «Legatul majorul Gligorie Iovescu pentru ajutorarea copiilor săraci din Sibiu suburbiul Iosefin aplicoși la meserii». Pentru prinos implorând odihnă lină decedatului și mângâiere celor îndurerăți, exprimă sincere mulțumite Vic. Tordășianu, președintel «Reuniunii sodalilor români din Sibiu».

Contribuiri. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au mai intrat în reștimpul dela 8 până la 14 Februarie contribuiri dela: Ioana Foth 4 cor., Kuhar Rudolf 7 cor., 16 fil., Werner Fritz 10 cor. și un procent contribuiri benevole: 18 cor. 36 fil. Direcțiunea Cassei de asigurare a muncitorilor din cercul sibian mulțumește călduros pentru aceste daruri. Oferte se primesc și mai departe la Cassă și se chitează în ziare.

Limba maghiară în Bulgaria. Centrala economică orientală maghiară în 16 Februarie a. c. a organizat în Sofia un curs de limba maghiară. Cursul a fost deschis de secretarul Francisc Rostăș în prezența unui reprezentant al ministrului de culte bulgar. S'au înscris la curs 30 ascultători bulgari.

Dela Reuniunea română de înmormântare din Sibiu. Se aduce la cunoștința membrilor, că Petru Tălmăcean a încetat de a mai fi incasator al taxelor după cazurile de moarte. Aceste taxe până la alte dispoziții trebuie plătite direct la cassarul reuniunii, Timotei Popovici, Str. Cîsnădiei 7.

Teatru cinematograf. La Apollo, în Strada Schewis, se reprezintă Joi, în 21 Februar: *Maiestatea sa banul*, dramă americană în 4 acte Vineri și Sâmbătă, în 22 și 23 Februar: *Poarta norocului*.

Posta redacției.

Dlul E. M. în Timișoara. Se publică. Schița ce vă interesează, nu se găsește în numerele din Februa ie-Martie 1915.

Rugăm corespondenții noștri să ne adreseze scrisorile la Redacțiunea ziarului *Telegraful Român*, și nu la numele membrilor din redacție.

Nr. 690/1917.

(24) 1—8

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de parohii din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

1. Bulzești de Jos cu filiile **Strauț** și **Trieri** de clasa II, pentru a doua oară.
2. După **piatra Valea-Porcului** cu filia **Șerboia** de clasa II, pentru a doua oară.
3. Potingani de cl. III, pentru întâia oară.

4. Ruda de cl. III, pentru a treia oară. Emolumentele, împreună cu aceste posturi, sunt cele cuprinse în coala B, pentru întregirea venitelor dela stat.

Se observă că numai în parohia Ruda se află și locuință tare modestă, constând din 2 odăi, fără bucătărie și alte clădiri economice.

Concurenții au să aștearnă cererile instruite în sensul normelor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și a se prezenta în termenul regulamentar în comună pentru a se face cunoscut cu poporul și pentru a cânta și cuvânta, eventual a celebra.

Brad, la 29 Decembrie 1917.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Zarand în conțelegere cu comitetul parohial.

V. Damian,
protopop.

(25)

1—3

Concurs repețit.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Mureș Breșea**, tractul Iliș, se publică nou concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post, nefiind întregre dela stat, — sunt: venitele dela popor, satorite în sinodul parohial din 4/17 Iunie 1917 în sumă de 1300 coroane, care protocol se poate vedea în cancelaria oficiului protopopesc în Deva.

Concurenții să-și înainteze petițiile concursuale subsemnatului oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică cu prealabilă încunoștințare a subsemnatului, spre a face cunoștință cu poporul.

Iliș-murașană, la 20 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Iliș în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop adm.

Nr. 396/1917

(30) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Bozeș**, devenită vacantă prin mutarea parohului la altă parohie, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul deschis, iar reflectanții la acest post pe lângă observarea prescrierilor regulamentului parohial să se prezinte în comună la sf. biserică pentru a cânta, predica, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu-Algyógy, 24 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

De vânzare

din mână liberă cu preț convenabil în Orăștie o vilă zidită modern, la poziție foarte bună cu grădină mare împrejur. — Informațiuni la

„Ardeleana”,

1—1 (23)

Institut de credit și economii.

O econoamă

Un preot văduv de 35 ani, caută o econoamă harnică, care să se priceapă la cusutul cu mașina, la tors, țesut la război, fiert și grădinarit. Condițiuni favorabile, preferit este portul românesc. Ofertul însoțit de fotografie să se trimită la: Administrația «Telegrafului Român» în Sibiu. 3—3

Publicațiune.

Se esarândează cu 1 Ianuarie 1919 o moșie de 415 jugăre aflătoare în comitatul Alba-Inferioară.

Cu informațiuni servește: **Iosif Iustin Hosszu**, oficiant-agronom la Administrația Centrală Capitulară în Blaj—Balázsfalva. (29) 1—3

Publicațiune

Se află de vânzare o casă parter în opidul Blaj.

Informațiuni dă **Iosif Iustin Hosszu**, oficiant-agronom, Blaj—Balázsfalva.

Cancelaria tehnică

a lui

Mihail Ittu, priminginer silvic
Nagyszeben-Sibiu, Str. Șaguna Nr. 8

Efectuește măsurări (orașe, domenii întregi, drumuri etc.) și compune planuri, prețuește păduri și domenii întregi, primește (15) afaceri urbariale. 3—12

Chibrite suediene, hârtie de țigarete ș. a.

În zilele apropiate va sosi o cantitate mai însemnată de **chibrite suediene**, **tuburi de țigarete**, și **hârtie de epistole**. Recomand negustorilor să se prenoteze în curând, căci se poate întâmpla să se ivească nu peste mult lipsa de aceste articole.

(19) **Karl Engber**, 1—2
Tutungerle, Strada Căsnădiei Nr. 2
lângă hotelul „Imperatorul Romanilor”.

Scriitor.

În cancelaria comunală din Gurarâu află aplicare imediată un scriitor (cancelist) cu leafă lunară de 150—200 cor. Cei experți în afacerile notariale vor fi preferiți și vor fi deosebit remunerați. Doritorii să se adreseze în cel mai scurt timp la notarul comunal.

Guraro, în 10 Februarie 1918.

(21) 1—2 **Primăria comunală.**

Învățăcei

se primesc la fabrica de mașine

Sam. Wagner

1—3 (26) în Sibiu — Nagyszeben.

Cumpărați și cetiți

Calendarul de buzunar

pe anul 1918

al Tip. „Poporul Român” din Budapesta.

Cel mai elegant și mai dragut calendar apărut anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, preoți, învățători, cuprinzând un bogat material literar, poezii din război, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumoirea biletelor de tren, despre nouăle ordinațiuni date de guvern în chestia bucatelor, creșterei porcilor. Cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, câți alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețea: «Prescurile Palagiei», de d-l Septimiu Popa; «Inelul țiganului»; Poezii: «Viața»; «Mi-e frate»; «S-a dus a mea mândruță». Sfatul practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 fil. cu porto cu tot.

Comandați cât de iute, altfel se vând toate, la «Poporul Român», Budapesta VII, Ilka utca 36. (27) 1—10

„AVRIGEANA”,

cassă de economii, societate pe acții în Avrig—Felek.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii «AVRIGEANA», societate pe acții în Avrig, se invită la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Avrig, la 23 Martie st. n. 1918, la orele 4 p. m., în sala de ședințe a reprezentanței comunale.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Alegerea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii despre gestiunea societății pe anul 1917.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1917.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pro 1918.
6. Propuneri asupra distribuirii venitului curat.
7. Alegerea direcțiunii pe un period nou de 3 ani.
8. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.

NB. Acei domni acționari, cari în persoană sau prin plenipotentiați, voesc a lua parte la adunare, se fac atenți a depune, conform §-ului 20 din statute, acțiunile, eventual plenipotențele, cel puțin cu o zi înainte de ținerea adunării generale, la cassa societății, pe lângă revers.

Avrig, la 15 Februarie 1918.

Direcțiunea.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.	Mérleg számla 1917. december hó 31-én.	Pasiva—Teher.
Numărar — Készpénz — — — — — 12,309.66		Capital societar, 200 acții à K 100 —
Cambii escontate — Leszámitolt váltók 42,711.62		Alaptőke, 200 drb. részvény à 100 K 20,000.—
Imprumuturi hipot. — Jelzálog kölcsönök 69,706.69		Fond de rezervă — Tartalék alap — — — 37,503.27
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsönök — — — — — 77,141.88		Fond de pensii — Nyugdíj alap — — — 3,000.—
Realități — Ingatlanok — — — — — 2,500.—		Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek — — — — — 368,618.11
Bon la alte bănci — Betét más pénzintézeteknél — — — — — 217,907.—		Creditori — Hitelezők — — — — — 3,098.56
Efecte publice — Értékpapírok — — — 12,742.—		Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék — — — — — 406.—
	435,018.85	Interese tranzitoare pe anul 1918 — Átmeneti kamatok 1918. évről — — — 108.20
		Profit reportat din anul trecut — Áthozott nyereség 1916. évről — — — 408.10
		Profit curat din anul curent — Tiszta nyereség 1917. évből — — — 1,876.61
		2,284.71
		435,018.85

Contul Profit și Pierdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség- és Veszteség számla.	Credit—Követel.
Interese de depuneri spre fructificare —		Profit reportat din anul trecut — Mult
Takarékbetét kamatok — — — — — 10,543.58		évről áthozott nyereség — — — — — 408.10
Spese: Költségek:		Interese dela cambii escontate — Kamatok
Salare — Fizetések — — — — — 1,800.—		leszámitolt váltók után — — — — — 1,210.25
Spese de cancelarie: chirie, luminat, încălzit, tipărituri — Irodai költségek: házber, világítás, fűtés, nyomtatványok — — — — — 1,600.29		Interese dela imprumuturi hipotecare — Kamatok jelzálog kölcsönök után — — — — — 6,299.35
Marce de prezență — Jelenléti díjak — — — — — 480.—	3,880.29	Interese dela imprumuturi pe obligațiuni — Kamatok kötvény kölcsönök után — — — — — 4,798.59
Contribuțiune: — Adó:		Interese de cont curent — Folyó számla kamat — — — — — 5,987.—
directă și aruncuri — egyenes és pótdó — — — — — 2,546.74		Interese de efecte — Értékpapír kamat — — — — — 400.—
10% după interese de depuneri — 10% betéti kamatok után — — — 607.87	3,154.61	Provizioane — Jutalék — — — — — 759.90
Profit curat — Tiszta nyereség — — — — — 2,284.71		
	19,863.19	19,863.19

Avrig—Felek, la 31 Decembrie 1917.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Irimie Răduțiu m. p., Ioan Nicolae m. p. Ioan Răduțiu m. p. Ioan Oancea m. p. prezident — elnök.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Avrig—Felek, la 16 Februarie 1918.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

S. Silca m. p. N. Sperlea m. p. St. Bucșia m. p. Vasile Corcodei m. p. Ioan Vătășan m. p., revizor expert al «Solidarității».